Європейські перспективи: громадяни формують майбутнє, проект №: 101192484

Дискусійний документ

Європейська ідентичність — перспективи громадян із п'яти європейських міст

Результати та рекомендації проєкту CERV «ГРОМАДЯНИ — Європейські перспективи: Громадяни формують майбутнє»

У межах європейського проєкту CERV «ГРОМАДЯНИ — Європейські перспективи: Громадяни формують майбутнє» було проведено опитування громадян щодо європейської ідентичності в Єні (Німеччина), Тімішоарі (Румунія), Ізолі (Словенія), Кіфісії (Греція) та Броварах (Україна).

Результати демонструють диференційовану картину сприйняття Європи та Європейського Союзу. Хоча спільні європейські базові цінності знаходять широку підтримку, водночас існують сумніви щодо близькості європейських інституцій до громадян та їхньої здатності діяти.

Ключові висновки

Переважна підтримка європейських цінностей

У всіх країнах-учасницях фундаментальні цінності Європейського Союзу чітко підтримуються та створюють основу для розуміння європейського співробітництва. Особливо відзначено:

- Права людини
- Демократію
- Свободу
- Верховенство права

Позитивне сприйняття Європейського Союзу

Європейський Союз та членство в ньому оцінюються переважно позитивно, із наголосом на перевагах. Багато громадян пов'язують із ним:

- Свободу пересування всередині Європи
- Безпеку та стабільність
- Економічне співробітництво

- Добробут і можливості розвитку

Слабка європейська ідентичність попри підтримку ЄС

Багато учасників ідентифікують себе насамперед із:

- Своєю країною
- Своєю нацією
- Своїм регіоном або містом

Сумніви щодо здатності діяти та близькості до громадян

Учасники опитування зокрема вказали на:

- Сумніви щодо здатності ЄС до дій та подолання криз
- Відчуття недостатнього врахування занепокоєнь населення
- Сприйняття європейських інституцій як далеких від громадян
- Складні та незрозумілі політичні процеси прийняття рішень

Багато учасників також замислювалися над тим, чи можуть демократичні інституції залишатися дієздатними та вартими довіри у кризові часи.

Кризи посилюють невизначеність

Поточні події посилюють невизначеність і впливають на довіру до політичних інституцій:

- Війни та міжнародні конфлікти
- Енергетичні кризи
- Економічна нестабільність
- Популізм та політична поляризація
- Соціальна напруженість

Бажання більшої участі

Особливо молодь висловила бажання мати:

- Більшу прозорість європейської політики
- Зрозуміліші процеси прийняття рішень
- Ширші можливості для участі
- Більше врахування їхніх потреб

Крім того, багато учасників виступають за сильнішу політичну єдність Європи, а також за економічні та соціальні реформи.

Рекомендації для політики та інституцій

Покращити комунікацію та забезпечити широкий доступ:

- Активніше використовувати сучасні канали комунікації, такі як соціальні мережі та подкасти
- Використовувати, розширювати та підтримувати децентралізовані, незалежні та безбар'єрні мережі
- Доносити рішення ЄС у зрозумілій формі, використовуючи просту мову
- Робити наочнішими конкретні наслідки європейської політики

Зміцнювати демократичну участь:

- Розширювати можливості участі та діалоги з громадянами на європейському та місцевому рівнях
- Розвивати цифрові діалоги з громадянами, щоб охопити якомога більше людей
- Реформувати Європейську громадянську ініціативу, зокрема шляхом зниження необхідної кількості підписів у один мільйон
- Залучати молодь до політичних процесів на ранніх етапах

Підвищувати спроможність Європи до дій:

- Кілька учасників закликають до інституційних реформ, щоб зробити ЄС спроможним діяти швидше та ефективніше. Як можливий підхід пропонується заміна принципу одностайності суспензивним вето.

Сприяти європейській освіті та багатомовності:

- Розширювати політичну освіту щодо демократії та європейських інституцій у школах, а також під час підготовки та підвищення кваліфікації на публічній і державній службі
- Підтримувати багатомовність як основу для європейського обміну та взаєморозуміння

Сприяти європейським контактам / обмінам та зміцнювати згуртованість:

- Спільні інвестиції в інфраструктуру, енергетику, технології та інновації
- Сильніша підтримка партнерства між містами
- Розширення європейських молодіжних програм та програм обміну
- Довгострокове вирівнювання стандартів життя, праці та соціальних стандартів у межах ЄС

ВИСНОВОК:

Опитування громадян чітко показують:

Європейський Союз оцінюється громадянами принципово позитивно, а його спільні цінності мають широку підтримку. Водночас європейська ідентичність часто залишається слабко вираженою, і багато людей прагнуть більшої прозорості, ширших можливостей для участі, а також Європейського Союзу, що є ближчим до громадян і більш дієздатним.

Голоси з Єни, Тімішоари, Ізоли, Кіфісії та Броварів чітко засвідчують:

Сильна європейська ідентичність виникає там, де громадяни можуть конкретно відчути, зрозуміти Європу та активно брати участь у її формуванні.